

A nighttime photograph of a street in Malta. On the left is the illuminated facade of St. Paul's Cathedral, featuring a prominent bell tower and a dome. To the right are several multi-story historic buildings with stone facades, windows, and balconies. The scene is lit by streetlights and building lights, creating a warm glow against the dark blue night sky. The text is overlaid in the center of the image.

**IL-KISBIET MIT-TAGĦLIM TAL-#ILIET
TAL-MALTI
LIVELL 7 - IT-TMIEN SENA
KOMPETENZI EWLENIN (CCP)**

It-taħdit fil-ħajja ta' kuljum, it-tħaddim tal-grammatika u l-letteratura

1	Nitkellem li ninstema' u ninftiehem sewwa bi pronunzja u b'intonazzjoni tajba, b'enfasi fejn meħtieġ.
2	Nitkellem b'mod ġenerali bl-użu ta' firxa xierqa ta' vokabularju fuq ħwejjeġ familjari u ta' interess għalija billi nuża tajjeb u f'lokhom il-pronomi personali u meħmużin, inqabel il-ġens u l-għadd man-nomi u l-verbi li nuża u nuża l-forma korretta tal-aġġettiv pożittiv.
3	Nagħmel mistoqsijiet u talbiet bi strutturi grammatikali u sintattiċi korretti, bl-użu ta' pronomi u kliem interrogattiv ieħor, b'mod edukat u pulit, biex nikseb it-tagħrif li nkun neħtieġ mingħand xi ħadd li jien midħla tiegħu bħal meta nitlob xi ħaġa lil xi ħadd waqt attività fil-klassi u lil hinn minnha.
4	Inħaddem lingwaġġ matematiku, xjentifiku u teknoloġiku fit-taħdit tiegħi ta' kuljum bħal meta ngħid in-numri, nitkellem fuq forom sempliċi u kuncetti xjentifiċi elementari, niżen u nkejje, u ngħid il-ħin.
5	Nuża l-imperattiv biex nagħti direzzjonijiet u iSTRUZZJONIJET.
6	Inħaddem tajjeb il-Perfett u l-Imperfett meta ngħid fi kliemi rakkont qasir li nkun smajt jew niddekrivi l-karattru prinċipali u l-ambjent ta' ġrajja.
7	Wara li nisma' jew naqra testi letterarji u fattwali, naf nerga' nirrakkontahom biex nuri li għoġbuni u fhimthom.
8	Inbassar tmiem li nħossu xieraq għal stejjer, poeziji, taqbiliet li nisma' l-bidu u l-iżvilupp tagħhom.
9	Nieħu sehem f'diskussjoni fuq temi familjari u nipparteċipa mhux biss bil-kliem imma wkoll b'għadd ta' sinjali, ġesti nonverbali, u enfasi fuq il-kliem ċavetta.
10	Fit-taħdit ma' sħabi, inkun konxju tad-diversità lingwistika, ngħidu aħna, ta' xi kliem li nużaw fil-lingwi ewlenin li nafu (fosthom il-lingwi tal-istudenti barranin) biex infissru l-istess oġġett.

Is-smiġħ fil-ħajja ta' kuljum, it-tħaddim tal-grammatika u l-letteratura	
1	Niddistingwi bejn ton u ieħor waqt l-irrakontar ta' storja.
2	Nisma', insegwi u nifhem siltiet qosra fuq suġġetti midħla tagħhom li jkun fihom informazzjoni li nitgħallem minnha <i>bħal silta informattiva li taqra l-għalliema jew sħabi tal-klassi jew li nisma' /nara minn fuq il-mezzi tax-xandir u l-internet.</i>
3	Nisma' rakkont qasir u nuri x'fhimt bil-fomm, bil-kitba jew bil-ġesti.
4	Nisma' u nsegwi reċta qasira u nuri x'fhimt bil-fomm, bil-kitba jew bil-ġesti.
5	Nisma' u nifhem il-lingwaġġ matematiku, xjentifiku u teknoloġiku li nuża fil-ħajja tiegħi ta' kuljum bħan-numri, il-forom sempliċi, il-kejl, l-użin u l-ħin.
6	Nifhem it-tifsira ta' lingwaġġ ħafif li juri sentiment u opinjoni sempliċi.
7	Nisma' u nsegwi kanzunetti / poeżiji / taqbiliet / u nuri x'fhimt bil-fomm, bil-kitba jew bil-ġesti u nsemmi eżempji fejn ikun hemm ta' rima.
8	Nifhem mistoqsijiet sempliċi li jsiruli u nwegibhom bil-fomm jew bil-kitba jew bil-ġesti.

II-qari fil-ħajja ta' kuljum, it-tħaddim tal-grammatika u l-letteratura	
1	Naqra kitbiet ta' ġeneri, suġġetti u reġistri differenti u nagħraf il-funzjonijiet tagħhom ngħidu aħna, rapporti qosra, reklami, avviżi ta' gazzetti, fuljetti, magażins, poeżiji ħfief, stejjer, ħrejjef tradizzjonali Maltin, taqbiliet, għanjiet, kanzunetti u riċetti, stampati, elettronici u diġitali.
2	Naqra u nifhem il-lingwaġġ matematiku, xjentifiku u teknoloġiku li nuża fil-ħajja tiegħi ta' kuljum bħan-numri, il-forom sempliċi, il-kejl, l-użin u l-ħin.
3	Nagħraf il-komponenti ewlenin ta' materjal stampat, elettroniku u diġitali bħat-titlu, il-werrej, il-kapitlu, in-numru tal-paġna, it-tqassim, ix-xbihat jew l-istampi, il-kepxins, il-qoxra ta' quddiem u ta' wara, u nużahom biex infittex l-informazzjoni li nkun neħtieġ.
4	Nagħraf xi jfisser kliem tqil u espressjonijiet li ma nkunx naf mis-sens tas-sentenza/paragrafu jew mill-kuntest billi norbot kliem ma' ieħor u/jew kliem ma' stampi u nassoċja l-qbil fl-għadd u l-ġens tan-nomi mal-aġġettivi li jsegwuhom.
5	Naqra testi, animazzjonijiet u stampi, nifhimhom, nixtarrhom u niffirma opinjoni dwarhom billi ngħid il-punti ewlenin, bħal b'mod kronoloġiku jew sekwenzjali, kif ukoll inwieġeb mistoqsijiet fuqhom.
6	Nagħraf is-suġġett/i jew l-idea/t ewlenija/n ta' test billi nislet il-kliem jew is-sentenzi jew il-kunċett/i l-aktar importanti.
7	Nuża d-dizzjunarju billi nimxi mal-ordni alfabetiku u mill-ewwel ittra/i nasal għal kliem li nkun qed infittex it-tifsira tiegħu u hekk nitgħallem xi jfisser, kif jinkiteb, kif jingħad jew kif jinqara.
8	Nuża l-faċilitajiet li joffru l-libreriji (tal-klassi, tal-iskola u pubbliċi), naf x'għandi nagħmel biex nissellef ktieb, fejn għandi mmur infittex fuq l-ixkafef, skont il-ġeneru, il-kodiċi, u l-bqija.

II-kitba fil-ħajja ta' kuljum, it-tħaddim tal-grammatika u l-letteratura	
1	Nippjana l-ideat u norganizzahom biex minnhom ninseġ abbozzi għal kitbieti, skont għanijiet speċifiċi, billi nsaqsi mistoqsijiet bħal: Min? Meta? Kif? Fejn? X'għara? Għaliex?
2	Nikteb listi ta' kliem u sentenzi fuq l-affarijiet li għandi nagħmel, bħal ngħidu aħna lista tax-xiri jew qadjiet.
3	Nikteb rakkonti fittizji ta' mhux inqas minn 70 kelma li jkun fihom karattri, postijiet u għrajjet.
4	Nikteb testi fattwali ta' mhux inqas minn 70 kelma b'taġħrifiet fuq fejn ngħix jien, il-persuni li nħobb u annimali, passatempj, festi u l-bqija
5	Nikteb mill-bidu jew inkompli djalogi ta' mhux inqas minn 70 kelma fuq temi li jittrattaw il-ħajja tiegħi ta' kuljum u l-ambjent ta' madwari.
6	Inżomm djarju bil-għrajjet l-iktar importanti għalija tal-gurnata.
7	Nippreżenta b'mod ċar, pulit u bla żbalji tas-sintassi, tal-morfoloġija u l-grammatika, tal-ortografija u tal-punteġġjatura t-testi finali tiegħi.
8	Nikteb tajjeb kliem marbut mal-lingwaġġ matematiku, xjentifiku u teknoloġiku li nużafil-ħajja tiegħi ta' kuljum bħan-numri, il-forom sempliċi, il-kejl, l-użin u l-ħin.
9	Inwieġeb bil-kitba mistoqsijiet diretti u inferenzjali wara li nkun qrajt u fhimt test fattwali u fittizju.